Dosarul nr. 3-223/23; (2-23155158-02-3-30112023)

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

23 ianuarie 2025 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

în componența:
Președintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Bostan Angela și Dașchevici Grigore
Grefier Papuc Daniela

examinând în ședință publică acțiunea înaintată de SRL „Media Pro Group" împotriva Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova cu privire la anularea pct. 1 subpct. 8 din Dispoziția nr. 91 din 30 octombrie 2023,

c o n s t a t ă :

Pretențiile reclamantului:

La 01 noiembrie 2023 SRL „Media Pro Group" a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, solicitând anularea pct. 1 subpct. 8 din Dispoziția nr. 91 din 30 octombrie 2023.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, la 30.10.2023 Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova (în continuare CSE) a emis Dispoziția nr. 91, fiind adoptată în temeiul art. 22 din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, în temeiul hotărârii Parlamentului nr. 41/2022 privind declararea stării de urgență și hotărârile Parlamentului de prelungire a stării de urgență.

Potrivit dispoziției menționate, s-a completat pct. 9 din dispoziția CSE nr. 54/2022 potrivit căreia, prin derogare de la prevederile art. 84 alin. (10) din Codul Serviciilor Media Audiovizuale ale Republicii Moldova și Codul de procedură Civilă, pe perioada stării de urgență s-a suspendat licența de emisie pentru serviciile media audiovizuale conform tabelului.

Reclamantul este deținătorul licenței furnizorului media a postului de televiziune "ITV".

În acest sens, începând cu ziua de 30 octombrie 2023, data la care intră în vigoare actul contestat, licența serviciilor media audiovizuale de televiziune menționate supra este suspendată iar emisia sistată definitiv, inclusiv și a postului de televiziune „ITV".

Menționează că a aflat despre decizia adoptată din sursele publice, astfel acesta nu a fost invitat de a participa la procedura administrativă corespunzătoare și nici nu i-au fost solicitate careva explicații cu referire la situația creată.

Reclamanta a susținut că actul contestat a fost emis cu încălcarea principiului legalității, întrucât CSE și-a depășit competențele legale, intervenind într-un domeniu rezervat exclusiv Consiliului Audiovizualului – și anume sancționarea și suspendarea licențelor de emisie.

Potrivit reclamantei, măsura dispusă nu a fost precedată de o procedură administrativă conformă cerințelor de audiere, informare și motivare, fiind astfel emisă în lipsa unei justificări reale, transparente și proporționale.

În susținerea cererii, reclamanta a invocat încălcarea mai multor drepturi fundamentale garantate de Constituția Republicii Moldova și de Convenția Europeană a Drepturilor Omului, precum: libertatea de exprimare (art. 32 Constituție, art. 10 CEDO), dreptul la muncă (art. 43

Constituție), dreptul la proprietate (art. 46 Constituție, art. 1 Protocolul 1 CEDO), dreptul la un proces echitabil și la apărare (art. 20 și art. 94 Cod Administrativ), precum și principiul proporționalității prevăzut la art. 54 din Constituție și detaliat în jurisprudența Curții Constituționale.

Reclamanta a argumentat că suspendarea licenței a fost impusă într-un mod arbitrar, fără probe concrete ale unei pretinse dezinformări sau manipulări, fără notificare prealabilă sau analiză individualizată a presupuselor fapte imputate postului de televiziune ITV.

În plus, actul administrativ contestat are efecte directe și grave asupra activității economice a societății, punând în pericol locurile de muncă ale angajaților, relațiile contractuale comerciale, imaginea publică și dreptul la desfășurarea liberă a activității economice.

Reclamanta a invocat jurisprudența Curții Constituționale și a CEDO privind condițiile în care pot fi limitate drepturile fundamentale, subliniind lipsa proporționalității și a unei justificări legitime, precum și caracterul nedemocratic și abuziv al măsurii în cauză.

Argumentele pârâtei:

La 29 noiembrie 2023 reprezentantul pârâtului Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova a depus referința, prin care a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

În motivarea poziției s-a invocat că Dispoziția nr. 91 din 30.10.2023, contestată în cauză, a fost emisă în baza art. 22 din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, în scopul protejării spațiului informațional național și prevenirii riscului de dezinformare.

Susține că măsura suspendării licenței de emisie pentru ITV, alături de alte posturi, a fost determinată de constatări multiple privind încălcări ale Codului serviciilor media audiovizuale, documentate în rapoartele Consiliului Audiovizualului și face trimitere la informații privind controlul exercitat asupra furnizorilor media de persoane aflate pe liste de sancțiuni internaționale, precum și la reflectarea incorectă a evenimentelor naționale și a războiului din Ucraina.

Afirmă că a acționat în limitele mandatului său legal, cu respectarea proporționalității și transparenței, având o marjă largă de apreciere în contextul stării de urgență , invocînd art. 5 din Legea nr. 212/2004 și art. 15 din CEDO, care permit restrângerea unor drepturi în situații excepționale, precum și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului privind necesitatea unor măsuri preventive pentru protejarea securității naționale.

Susține că reclamanta nu a demonstrat existența unor suspiciuni serioase privind ilegalitatea actului sau pericolul unui prejudiciu ireparabil, or, în eventualitatea admiterii acțiunii, prejudiciul poate fi reparat conform art. 2006 Cod civil și art. 60 Cod administrativ.

Subliniază că măsura contestată este unică și necesară, având caracter provizoriu, proporțional și justificat prin contextul crizei. Totodată, a invocat lipsa competenței instanței de a suspenda actul, conform dispozițiilor interne aplicabile în starea de urgență.

Poziția participanților la proces în cadrul ședinței de judecată:

Reprezentantul reclamantului SRL „Media Pro Group”, avocatul Palii Alina în ședința de judecată nu s-a prezentat, însă la 22 ianuarie 2025, ora 23:39, a expediat în adresa instanței prin intermediul poștei electronice o cerere prin care a solicitat amânarea ședinței din motiv că este antrenată la examinarea unei alte cauze în cadrul Judecătoriei Bălți sediul Sîngerei.

Analizând materialele dosarului, Completul judiciar a stabilit că, anterior ședința de judecată din 25.03.2024 a fost amânată la cererea avocatului Palii Alina (f.d. 85-86), iar la 27 mai 2025 avocatul a formulat o cerere în care la fel a invocat imposibilitatea de a fi prezentă în ședința de judecată, solicitând examinarea cauzei în lipsa sa, cu admiterea integrală a acțiunii, astfel, din aceste considerente Completul judiciar concluzionează că admiterea repetată a cererii

de amânare ar putea duce la tergiversarea examinării cauzei, din care considerente cererea de amânare a fost respinsă ca neîntemeiată. Or, anterior avocatul a formulat cerere prin care a acceptat examinarea cauzei în lipsa sa.

Reprezentantul intimatului Comisia pentru Situații Excepționale în ședința de judecată nu s-a prezentat din motive necunoscute instanței, procedura citării legale fiind respectată, din care considerente Completul judiciar a dispus examinarea cauzei în lipsa părților neprezente legal citate.

Aprecierea instanței:

Studiind materialele dosarului, analizând argumentele expuse în acțiune și în referința depusă, Completul specializat concluzionează că acțiunea în contencios administrativ este admisibilă, însă este neîntemeiată și urmează a fi respinsă din considerentele ce succed.

În privința admisibilității acțiunii în contencios administrativ, Colegiul reține următoarele.

Conform art. 5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Art. 17 Cod administrativ prevede că, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Reclamantul SRL „Media Pro Group” revendică apărarea pe calea controlului judecătoresc a unui drept în sensul art. 17 Cod administrativ, întrucât prin actul administrativ contestat – Dispoziția CSE nr. 91 din 30.10.2023 s-a dispus suspendarea pe perioada stării de urgență a licenței de emisie pentru servicii media audiovizuale prestate de reclamant.

Articolul 189 alin. (1) Cod administrativ stabilește că, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

În condițiile art. 163 lit. c) Cod administrativ, procedura de examinare a cererii prealabile nu se efectuează dacă legea prevede expres adresarea nemijlocită în instanța de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 162 alin. (1) Cod administrativ, procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale.

Ținând cont de faptul că obiectul controlului judecătoresc constituie actul administrativ care reprezintă o dispoziție individuală a organului competent în domeniul planificării, organizării și coordonării activității de aplicare a măsurilor impuse de starea de urgență declarată, în sensul punctul 2 subpct. 2.4. din dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 13 din 31 martie 2022, acesta urmează a fi contestată direct la Curtea de Apel Chișinău, după cum s-a constatat prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 20 decembrie 2023, în cazul din speță urmează a fi aplicată competența jurisdicțională derogatorie, care statuează în mod expres competența la examinarea acțiunilor a Curții de Apel în circumscripția căreia se află organul al cărui act administrativ se verifică sub aspect de legalitate, reclamantul fiind exceptat de necesitatea respectării procedurii prealabile.

Ce ține de termenul de adresare în instanță cu acțiune în contencios administrativ, Colegiul consideră necesar de a reține că, în sensul punctul 2 subpct. 2.4. din dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 13 din 31 martie 2022, termenul de contestare a Dispoziției este 72 de ore de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

În speță, actul administrativ contestat a fost emis la 30.10.2023, iar cererea de chemare în judecată a fost depusă la 01.11.2023, astfel reclamantul a respectat termenul de sesizare a instanței de judecată cu acțiune în contencios administrativ.

Prin prisma celor relatate, Colegiul concluzionează că acțiunea în contencios administrativ înaintată de SRL „Media Pro Group” este admisibilă, prin urmare instanța urmează să efectueze controlul judecătoresc asupra actului administrativ în partea contestată.

În privința fondului acțiunii în control normativ, instanța de judecată reține următoarele.

În conformitate cu prevederile art. 219 alin.(1) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Conform jurisprudenței CtEDO instanța de judecată, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis v. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Conform art. 220 alin. (1) Cod administrativ, obținerea probelor în procedura contenciosului administrativ are loc conform art. 87-93, iar potrivit art. 221 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice sunt obligate să prezinte instanței de judecată, concomitent cu referința, dosarele administrative. La solicitarea instanței de judecată, autoritățile publice sunt obligate să prezinte suplimentar și alte documente pe care le dețin, inclusiv cele electronice, și să acorde informații.

În virtutea art. 93 Cod administrativ, care stabilește sarcina probațiunii, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Din actele cauzei rezultă că prin Hotărârea Parlamentului nr. 41 din 24 februarie 2022 privind declararea stării de urgență, s-a declarat stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pentru o perioadă de 60 de zile.

Prin modificările ulterioare efectuate prin Hotărârile Parlamentului nr. 105/2022, 163/2022, 245/2022, 278/2022, 330/2022, 12/2023, 67/2023, 133/2023, 244/2023 și 274/2023, s-a prelungit starea de urgență cu 60 de zile începând cu data de 02 octombrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. 2 din Hotărârea Parlamentului nr. 41 din 24 februarie 2022 privind declararea stării de urgență, pe perioada stării de urgență, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova va emite dispoziții în vederea punerii în executare a următoarelor măsuri: 1) instituirea unui regim special de intrare și ieșire din țară; 2) stabilirea regimului special de folosire a spațiului aerian; 3) instituirea unui regim special de circulație pe teritoriul țării, inclusiv în ceea ce privește circulația și controlul mărfurilor; 4) expulzarea de pe teritoriul țării a persoanelor a căror prezență poate afecta asigurarea ordinii publice și a securității statului; 5) evacuarea provizorie a cetățenilor din zonele ce prezintă pericol pentru viață și asigurarea obligatorie a acestora cu locuri de cazare permanentă sau provizorie; 6) alocarea mijloacelor financiare pentru punerea în aplicare a dispozițiilor Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, în caz de necesitate; 7) stabilirea unui regim special de lucru pentru agenți economici și instituții publice, soluționarea altor chestiuni privind activitatea acestora, necesare desfășurării lucrărilor de salvare-deblocare și a altor lucrări de neamânat; 8) interzicerea desfășurării adunărilor, manifestațiilor publice și a altor acțiuni de masă; 9) interzicerea creării și activității formațiunilor paramilitare ale persoanelor aflate pe teritoriul statului; 10) dispunerea, la necesitate, a raționalizării consumului de alimente și de alte produse de strictă necesitate; 11) dispunerea, în caz de necesitate, a sistării temporare a livrării gazelor, energiei electrice și apei potabile; 12) adoptarea deciziilor necesare în scopul întreprinderii unor acțiuni rapide de asigurare cu gaze naturale, cu energie electrică și cu alte surse energetice,

inclusiv prin derogare de la prevederile normative; 13) coordonarea activității mijloacelor de informare în masă privind: a) informarea populației despre cauzele și proporțiile situației excepționale, despre măsurile întreprinse pentru prevenirea pericolului, lichidarea urmărilor acestei situații și protecția populației; b) familiarizarea populației cu regulile de comportare în timpul situației excepționale; c) introducerea unor reguli speciale de utilizare a mijloacelor de telecomunicații, combaterea dezinformării, a știrilor false și a discursului de ură; 14) interzicerea demisiei lucrătorilor, cu excepția cazurilor prevăzute de actele normative, pentru această perioadă; 15) modificarea procedurii de numire în funcție și de destituire a conducătorilor agenților economici și ai instituțiilor publice; 16) implicarea cetățenilor pentru prestări de servicii în interes public în condițiile legii; 17) efectuarea, în modul stabilit de lege, a rechizițiilor de bunuri în scopul prevenirii și lichidării consecințelor situațiilor care au impus declararea stării de urgență; 18) efectuarea acțiunilor necesare pentru protecția infrastructurii critice, precum și pentru asigurarea securității cibernetice; 19) efectuarea altor acțiuni necesare în vederea prevenirii, diminuării și lichidării consecințelor situațiilor care au impus declararea stării de urgență; 20) întreprinderea măsurilor necesare pentru gestionarea fluxurilor migraționale; 21) accesarea și gestionarea asistenței internaționale pentru durata stării de urgență.

Reieșind din prevederile art. 2 din Hotărârea Parlamentului nr. 274 din 21 septembrie 2023 privind prelungirea stării de urgență, abilitarea Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova de a emite dispoziții pe perioada stării de urgență în vederea punerii în executare a măsurilor prevăzute la art.2 din Hotărârea Parlamentului nr.41/2022 privind declararea stării de urgență, rămâne aplicabilă pe durata prelungirii stării de urgență.

Conform art. 3 și 4 din Hotărârea Parlamentului nr. 274 din 21 septembrie 2023 privind prelungirea stării de urgență, dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova sunt obligatorii și executorii pentru conducătorii autorităților administrației publice centrale și locale, ai agenților economici, ai instituțiilor publice, precum și pentru cetățeni și alte persoane aflate pe teritoriul Republicii Moldova. Dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova intră în vigoare în momentul emiterii.

Potrivit pt. 2 din Regulamentul Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, Anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 1340 din 04 decembrie 2001 cu privire la Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, Comisia este creată pentru exercitarea unor măsuri, menite să reducă riscul declanșării situațiilor excepționale, iar în cazul producerii acestora - pentru organizarea lichidării consecințelor lor și asigurarea protecției populației și teritoriului.

Din prevederile pct. 9 din Regulamentul Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, Comisia pentru Situații Excepționale are dreptul: să adopte, în limitele competenței sale, decizii și să le emită sub formă de dispoziții. Dispozițiile Comisiei sunt executorii pentru conducătorii autorităților administrației publice centrale și locale, ai agenților economici, ai instituțiilor publice, precum și pentru cetățeni.

La 01 noiembrie 2023 S.R.L. „Media Pro Group” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova cu privire la anularea pct. 1 subpct. 8 din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 91 din 30 octombrie 2023.

Din cererea de chemare în judecată a reclamantei S.R.L. „Media Pro Group” depusă împotriva Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, rezultă că aceasta a solicitat anularea integrală a pct. 1 subpct. 8 din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 91 din 30 octombrie 2023.

Conform pct. 1 din dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 91 din 30 octombrie 2023, tabelul din pct. 9 al Dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 54 din 16 decembrie 2022 se completează cu următoarele poziții:

7.	ORIZONT TV	„Archidoc Group” S.R.L.	AC 000771 din 18.12.18 – 18.12.24
8.	ITV	„Media Pro Group” S.R.L.	A MMI 002165 din 23.04.15 – 23.04.30
9.	Prime TV	„General Media Group Corp” S.R.L.	A MMI 002187 din 24.09.17 – 24.09.24
10.	Publika TV	„General Media Group Corp” S.R.L.	A MMI 002177 din 25.09.21 – 25.09.30
11.	CANAL 2	„Telestar Media” S.R.L.	A MMI 002185 din 25.09.21 – 25.09.30
12.	CANAL 3	„Telestar Media” S.R.L.	A MMI 002200 din 07.05.22 – 07.05.31

Potrivit pct. 9 din dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 54 din 16 decembrie 2022, prin derogare de la art. 84 alin. (10) din Codul Serviciilor Media Audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 și Capitolul XXII[3] din Codul de procedură civilă nr. 225/2003, în scopul protejării spațiului informațional național și prevenirii riscului de dezinformare prin răspândirea informațiilor false sau a tentativelor de manipulare a opiniei publice, având la bază lista persoanelor fizice și juridice supuse sancțiunilor internaționale, prevăzută în Anexa nr. 1 la dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale nr. 45/2022, și informațiile disponibile privind controlul exercitat de acestea asupra unor furnizori de servicii media, precum și multiplele constatări din rapoartele de monitorizare ale Consiliului Audiovizualului privind încălcările Codului Serviciilor Media Audiovizuale al Republicii Moldova, implicit aplicarea sancțiunilor pentru lipsa unei informării corecte în reflectarea evenimentelor naționale, dar și a războiului din Ucraina, pe perioada stării de urgență se suspendă licența de emisie pentru următoarele servicii media audiovizuale de televiziune „…”. Î.S. „Radiocomunicații” și distribuitorii de servicii media audiovizuale vor sista difuzarea și, respectiv, distribuirea serviciilor media audiovizuale incluse în prezenta dispoziție.

Astfel, din acțiune rezultă că obiectul supus controlului judiciar este dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 91 din 30 octombrie 2023, prin care s-a decis că, „...în scopul protejării spațiului informațional național și prevenirii riscului de dezinformare prin răspândirea informațiilor false sau a tentativelor de manipulare a opiniei publice, având la bază lista persoanelor fizice și juridice supuse sancțiunilor internaționale ... pe perioada stării de urgență s-a suspendat licența de emisie pentru „Media Pro Group” S.R.L.”.

În conformitate cu art.66 lit. m) din Constituția Republicii Moldova, Parlamentul Republicii Moldova declară starea de urgență, de asediu și de război, iar potrivit art.12 din Legea nr.212/2004 starea de urgență, de asediu sau de război se declară prin hotărîre a Parlamentului.

Astfel, în temeiul art.66 lit. m) din Constituția Republicii Moldova, art.12 din Legea nr.212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, având în vedere propunerea Guvernului Republicii Moldova, care are la bază Raportul Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova privind necesitatea declarării stării de urgență, precum și ținând cont de

situația legată de securitatea regională și pericolul la adresa securității naționale, Parlamentul Republicii Moldova prin Hotărîrea nr.41 din 24 februarie 2022 a declarat stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe o perioada de 60 zile, prelungită până în prezent (Hotărîrea Parlamentului nr.2 74/2023).

Prin urmare, Comisia pentru Situații Excepționale în perioada respectivă a acționat într-un mod transparent, iar derogările de la cadrul legal care au fost făcute, au fost proporționale și necesare pentru gestionarea și depășirea situației de urgență și nu au depășit limitele mandatului atribuit de către Parlament.

Potrivit art.2 și 3 din Hotărîrea Parlamentului nr.274/2023: „Abilitarea Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova de a emite dispoziții pe perioada stării de urgență în vederea punerii în executare a măsurilor prevăzute la art.2 din Hotărârea Parlamentului nr.41/2022 privind declararea stării de urgență, rămâne aplicabilă pe durata prevăzută la art. 1 din prezenta hotărâre.

Dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova sunt obligatorii și executorii pentru conducătorii autorităților administrației publice centrale și locale, ai agenților economici, ai instituțiilor publice, precum și pentru cetățeni și alte persoane aflate pe teritoriul Republicii Moldova.''

În conformitate cu prevederile art.3 din Legea nr.212/2004, cadrul juridic al stării de urgență, de asediu și de război îl constituie Constituția Republicii Moldova, Legea nr.212/2004, alte acte normative, precum și acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte.

Din data declarării regimului stării de urgență - 24 februarie 2022, potrivit prevederilor art.4 alin. (1) din Legea nr.212/2004: „legile și alte acte normative adoptare până ta instituirea stării respective, acționează în măsura în care nu contravin prezentei legi".

Or, conform art.5 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, în perioadă stării de urgență Legea nr.212/2004 are statut de normă specială, motiv din care celelalte reglementări se aplică în măsura în care nu vin în conflict cu prevederile acesteia, inclusiv prevederile Codului administrativ.

Prin urmare, la examinarea speței urmează a fi luate în considerare inclusiv normele statuate la punctele 2.4 și 2.5 din Dispoziția CSE nr.13/2022. Potrivit practicilor democratice în domeniul gestiuni situațiilor de urgență, autoritățile naționale sunt cele care trebuie să stabilească natura și amploarea derogărilor necesare pentru depășirea situației de urgență, având o marjă largă de apreciere (CDL (2016)010 §67), motiv din care instituirea de măsuri derogatorii în domeniul justiției în perioada stării de urgență cade sub incidența reglementărilor ar 16 din Codul administrativ.

Astfel, în conformitate cu legislația aplicabilă speței, instituirea de restrângeri a exercițiului unor drepturi pentru perioada stării de urgență, este o măsură admisă de regimul constituțional de guvernare în situații de urgență.

În conformitate cu art.22 din Legea nr.212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război pe durata stării de urgență, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova are inclusiv, și următoarea atribuție: i) exercită alte atribuții necesare.

De menționat că, lit. i) din art.22 din Legea nr.212/2004 a fost introdusă ca rezultat a modificărilor operate prin Legea nr.54 din 17 martie 2020. Astfel, Parlamentul prin această reglementare a oferit un caracter neexhaustiv atribuțiilor Comisiei pentru Situații Excepționale, în vederea gestionării cât mai eficiente a stării de urgență. Reieșind din specificul stării de urgență, Comisia pentru Situații Excepționale deține pentru această perioadă, în condițiile legii, inclusiv expres sau implicit prerogative de reglementare, inclusiv prin derogare, a anumitor

relații sociale pe durata stării de urgență. Prevederile în cauză au fost introduse de către legislator pentru asigurarea eficienței măsurilor dispuse de către stat în contextul apariției unor situații imprevizibile și care ar solicita măsuri sau atribuții, altele decât cele prevăzute expres Legea privind regimul stării de urgență, de asediu și de război.

Totodată, art. 15 (derogarea în caz de stare de urgență) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului acordă guvernelor statelor părți, în împrejurări excepționale, posibilitatea de a deroga, temporar, limitat și controlat, de la obligația de a asigura anumite drepturi și libertăți în temeiul Convenției. Aplicarea acestei prevederi se face cu respectarea următoarelor condiții de procedură și de fond: dreptul de a deroga poate fi invocat numai în timp de război sau în alte situații de pericol public ce amenință viața națiunii; un stat poate lua măsuri care derogă de la obligațiile prevăzute în Convenție numai în măsura strictă în care situația o cere; derogările nu pot fi în contradicție cu alte obligații care decurg din dreptul internațional; anumite drepturi din Convenția permit nicio derogare; art. 15 § 2 interzice orice derogare în ceea ce privește dreptul la viață, cu excepția situației actelor licite de război, interzicerea torturii și a tratamentelor inumane ori degradante, interzicerea sclaviei și a aservirii, precum și regula „nici o pedeapsă fără lege”; de asemenea, nu poate exista o derogare de la art. 1 din Protocolul nr. 6 (abolirea pedepsei cu moartea în timp de pace) din Convenție, art. 1 din Protocolul nr. 13 (abolirea pedepsei cu moartea în toate circumstanțele) la Convenție și art. 4 (dreptul de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori) din Protocolul nr. 7 la Convenția; în sfârșit, la nivel procedural, statul care exercită dreptul de a deroga este obligat să informeze Secretarul General al Consiliului Europei.

Art.5 din Legea nr.212/2004 permite pe durata stării de urgenți asediu sau de război, în funcție de gravitatea situației ce a determinat instituirea acestei restrângerea, dacă este cazul, unor drepturi sau libertăți ale cetățenilor în conformitate cu art.54 din Constituție și art. 15 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În același context, prin Hotărârea nr. 17/2020 (citată), Curtea Constituțională a statuat următoarele:

„[…] 99. Potrivit Comisiei de la Veneția, securitatea statului și a instituțiilor sale democratice, precum și siguranța funcționarilor săi și a populației reprezintă interese publice și private vitale care merită a fi protejate și pot conduce la o derogare temporară de la anumite drepturi ale omului și la o separare extraordinară a puterilor în stat. Cu toate acestea, competențele legate de starea de urgență au fost utilizate în mod abuziv de guvernele autoritare pentru a se menține la putere, pentru a reduce opoziția la tăcere și pentru a restricționa drepturile omului în general. Prin urmare, stabilirea unor limite stricte cu privire la durata, circumstanțele și domeniul de aplicare a acestor competențe sunt esențiale**.** Securitatea statului și siguranța publică pot fi garantate în mod eficient numai într-o democrație care respectă cu strictețe principiile statului de drept (a se vedea Lista criteriilor statului de drept, Veneția, 11-12 martie 2016, CDL-AD(2016)007, § 51). Starea de urgență este prin definiție excepțională și temporară. Deci, ea trebuie să fie una provizorie. Regulile introduse în timpul stării de urgență trebuie să fie limitate în timp. Aceste reguli nu trebuie să dureze mai mult decât urgența în sine și nu pot deveni permanente (a se vedea Opinia nr. 838/2016 cu privire la proiectul legii constituționale a Franței „Privind protecția Națiunii”, CDL-AD(2016)006, § 65). […]

130. Durata și domeniul de aplicare al derogărilor de la articolul 15 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului sunt limitate la ceea ce este „strict impus de exigențele situației”. Tribunalele naționale trebuie să aibă jurisdicție deplină pentru a examina măsurile care impun restricții și derogări sub aspectul legalității, caracterului justificat și conformității cu

dispozițiile relevante ale Convenției Europene a Drepturilor Omului (Avizul privind protecția drepturilor omului în situații de urgență, CDL-AD(2006)015, § 12 și 36). [...]”

Verbul „poate” din textul normativ pre-citat denotă o marjă vastă de apreciere a autorităților competente în alegerea măsurilor de întreprins în toate domeniile vieții sociale, însă acest drept discreționar se exercită proporțional pentru a proteja interesul public. Mai mult, starea de urgență și gestionarea ei efectivă oferă *sui generis*, în limitele temporale ale acesteia, atribuții limitate în sfera funcții normative ale statului.

Starea de urgență se fundamentează pe circumstanțe excepționale, care cu titlu de excepție impun măsuri neordinare. Prin natura sa juridică această stare presupune, în scopurile enunțate, o concentrare temporară, în condițiile legii, a puterii de stat în mâinile anumitor entități prevăzute de lege pentru o gestionare efectivă. Astfel, potrivit cadrului normativ aplicabil speței, instituirea de restrângeri a exercițiului unor drepturi pentru perioada stării de urgență este o măsură admisă de regimul constituțional de guvernare în situații de urgență.

Potrivit practicilor democratice în domeniul gestiunii situațiilor de urgență, autoritățile naționale sunt cele care trebuie să stabilească natura și amploarea derogărilor necesare pentru depășirea situației de urgență, având o marjă largă de apreciere, motiv din care instituirea de măsuri derogatorii în domeniul serviciilor media audiovizuale în perioada stării de urgență cade sub incidența reglementărilor art.16 din Codul administrativ.

În conformitate cu prevederile art. 225 alin. (3) din Codul administrativ, (3) În cazul în care au fost emise acte administrative individuale și normative referitoare la securitatea națională a Republicii Moldova, la exercitarea regimului stării excepționale, la măsurile de urgență luate de autoritățile publice în vederea combaterii calamităților naturale, a incendiilor, a epidemiilor, a epizootiilor și a altor fenomene similare, instanța de judecată poate fi sesizată doar pentru exercitarea controlului următoarelor circumstanțe:

a) existența situației excepționale la data la care a fost emis actul;

b) competența autorității publice de a emite actul;

c) existența interesului public care justifică emiterea actului administrativ;

d) imposibilitatea efectivă a autorității publice de a emite actul în condiții obișnuite;

e) proporționalitatea, în conformitate cu art.29, a măsurilor adoptate prin act administrativ.

Din explicațiile Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova rezultă că, măsura întreprinsă prin actul administrativ contestat a urmărit scopul protejării spațiului informațional național și prevenirii riscurilor de dezinformare prin răspândirea informațiilor false sau a tentativelor de manipulare a opiniei publice, având la bază lista persoanelor fizice și juridice supuse sancțiunilor internaționale, prevăzută în anexa nr. 1 la dispoziția CSE nr.45/2022 și informațiile disponibile privind controlul exercitat de către aceștia asupra unor furnizori de servicii media, precum și multiplele constatări din rapoartele de monitorizare ale CCA privind încălcările Codului serviciilor media audiovizuale, implicit, aplicarea sancțiunilor pentru lipsa unei informări corecte în reflectarea evenimentelor naționale, dar și a războiului din Ucraina. Măsurile și restricțiile ordinare permise de Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, sunt vădit insuficiente pentru întreprinderea unor acțiuni prompte.

Conform art.84 din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, de la care s-a făcut derogare, sancțiunile se dau în mod gradual în funcție de gravitate, proporționalitate și se începe de regulă cu avertisment public, după care amenda. Suspendarea licenței de emisie se aplică după ce au fost aplicate gradual celelalte sancțiuni.

Astfel, măsurile ordinare nu oferă posibilitatea protejării prompte a spațiului informațional național de o iminentă dezinformare și manipulare a opiniei publice.

Iar, scopul Legii 212/2004, este de a permite Comisiei să ia măsuri derogatorii pentru a-și proteja populația împotriva unor pericole viitoare, realitatea amenințării trebuie să fie apreciată în principal în lumina faptelor cunoscute la momentul derogării.

În acest sens, pentru identitate de rațiune, Curtea a precizat că cerința privind iminența nu ar trebui să fie interpretată atât de strict încât statele să fie obligate să aștepte producerea unui dezastru pentru a lua măsuri adecvate pentru a-l preveni [A. și alții împotriva Regatului Unit (MC), 2009, pct. 177].

Generalizând circumstanțele descrise în coraport cu normele legale aplicabile speței, Completul specializat conchide necesară adoptarea unei soluții de respingere ca neîntemeiată a acțiunii înaintate de SRL „Media Pro Group”.

În conformitate cu art. 224 alin. (1) lit. f), 244-245 Cod administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se respinge ca neîntemeiată acțiunea înaintată de SRL „Media Pro Group” împotriva Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova cu privire la anularea pct. 1 subpct. 8 din Dispoziția nr. 91 din 30 octombrie 2023.

Hotărîrea este executorie de la emitere, dar cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni.

Președintele ședinței, judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Bostan Angela

Dașchevici Grigore